

ОЖИВЕТИ ЗАМРЗНУТИ КАПИТАЛ

КАКО активирати двадесет пет милијарди долара „замрзнутих“ у многим југословенским колективима, јер према истраживању Центра за развој мале привреде „Браћа Карић“ у привреди Југославије стоји неискоришћено 40 одсто инсталиране опреме.

Ако с тим огромним капиталом не располаже друштвени сектор, може ли се он изнајмити или уступити приватницима и малој привреди? На ово питање покушаће да одговоре бројни научници, привредници и приватни предузетници на дводневном научном скупу у Пећи који организује СОУР „Браћа Карић“.

— Потенцијал друштвене привреде потпуно је неискоришћен само зато

што робујемо догмама — каже Богољуб Карић, председник пословног одбора СОУР. — Циљ нашег саветовања је да укажемо на то и понудимо решење како опрему у друштвеној фабрики ставити на располагање приватнику који ће огроман друштвени капитал почети да оплођује.

Очекују се конкретни предлози. После прошлогодишњег, одржаног у Јуну, „испровоцирана је“ Акциона конференција СК о малој привреди, која се са идејног становишта определила за њен даљи развој. У међувремену прихваћена је и идеја да се организације мале привреде могу формирати у готово свим привредним делатностима, а разбијени су и отпори око броја рад

ника које могу запошљавати приватни послодавци.

— Ова тема још је недовољно истражена, али ми хоћемо да укажемо да је много боље наћи нова радна места за незапослене, него да они чекају пред иностраним амбасадама тражећи посао ван Југославије — каже Богољуб Карић. — То је и шанса да један и по милион запослених Југословена, који су по неким проценама „технолошки вишак“, пређе у малу привреду.

● На овогодишњем саветовању у Пећи учествоваће и два америчка професора који ће овај скуп упознати са искуствима развоја мале привреде у САД и свету.

М. БРКИЋ

ДАНАС У ПЕЋИ ПОЧИЊЕ ДВОДНЕВНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СИМПОЗИЈУМ О МАЛОЈ ПРИВРЕДИ

Не расипати богатство

(Пећ, 2. јуна) Сутра и прекосутра у Пећи више од 500 учесника другог научног симпозијума о малој привреди, међу којима и преко 100 најистакнутијих научника и универзитетских професора покушаће да одговоре на један од проблема који кочи даљи развој земље. Организатори су то формулисали у општу тему симпозијума под именом „Неискоришћени капитал и пословног простора друштвеног сектора у функцији мале привреде“.

— Податак да привреда Југославије тренутно не користи и до 40 одсто пословног простора са којим располаже, као и чињеница да се скупо увезена опрема и основна та испод могућности, довољни су подаци да се друштво запита, јесмо ли толико богати да бацамо и плаћамо тако скупо оно што не користимо, а не дозвољавамо да га у функцији стварања дохотка употребе они који су за то способни. Знамо ли још и податак да увозна опрема у вредности од 40 милијарди динара никад није стављена у погон, а друштво то скупо плаћа, онда се с правом поставља питање где ми то идемо, рекао је данас на конференцији за штампу председник пословног одбора СОУР „Браћа Карић“ у Пећи Богољуб Карић, једне од најјачих организација мале привреде, која је организатор и финансијер овог симпозијума.

О томе, као и изналажењу могућности да се мала привреда укључи у ефикасније коришћење свих богатстава са којима располажемо, говориће и професор др Берислав Шефер, као и академици Душан Чалић, Јован Ђорђевић, Божидар Јовановић и други.

М. А.

САВЕТОВАЊЕ У ПЕЋИ О МАЛОЈ ПРИВРЕДИ

Оживети мртав капитал

Скуп који по други пут организују браћа Карић отворио Марјан Рожич

Пећ, 2. јуна
Према проценама, око 40 одсто капацитета у друштвеном сектору лежи неискоришћено. Како да се преко мале привреде запосле ове машине — тема је саветовања које је данас по подне почело у Пећи. Саветовање по други пут организују браћа Карић, самостални привредници из Пећи, а већ добро познати југословенској јавности по својој предузимљивости и пословним успесима. Биће поднето преко 50 саопштења научника из читаве Југославије.

Саветовање је отворио Марјан Рожич који је подсетио да је прошлогодишњим скупом о малој привреди у Пећи дат допринос сазревању активније политике у друштву у односу на малу привреду,

али да се ствари ипак веома споро мењају у односу на потребе и могућности.

— Значајно је и то да смо допринели разрешавању идејних дилема, догматских схватања и кочица. Верујем да улазимо у ситуацију када ће бити могуће у повољнијој друштвеној клими ставове о малој привреди успешније претварати у политички живот — рекао је Рожич и подсетио на привредну реформу, пре свега зато да би се и на овом скупу предлагало и тражило шта ваља учинити да се у привредном систему угради све оно што ће економски мотивисати малу привреду.

— Расположиви подаци сугеришу закључак да се искоришћеност капацитета у индустрији у последња два петогодишња периода кретала између 75 и 77 одсто годишње. То значи да је остварена производња била за приближно једну четвртину мања од могуће. Ако се као критеријум коришћења капацитета узме остварена према могућој производњи, онда је проценат искоришћености још мањи, и последњих година се креће око 63 одсто. Очигледно је да у друштвеном сектору производње постоје значајни неискоришћени капацитети који би могли бити један од основа за бржи развој мале привреде, друштвеног, заједничког и приватног сектора, а тиме и за привредни развој у целини.

Формирањем одговарајућих агенција или берзи неискоришћене опреме, могле би бити растерећене радне организације које опрему не могу користити, док би се

истовремено могле формирати друштвене организације мале привреде, уговорне организације, заједничке или мешовите предузећа или би се под одређеним условима појединачна опрема могла продавати грађанима ради покретања самосталне привредне активности — рекао је Рожич.

Које су економске и правне препреке изнајмљивању „мртвог капитала“ малој привреди друштвеног и приватног сектора, колико су заиста неискоришћени капацитети у индустрији и пољопривреди и каква је стварна могућност да се корисно запосле — главне су теме овог скупа са преко 200 учесника који ће трајати два дана.

С. Качаревић